

ABANKA VIPA d.d.

**POLITIKA
OBVLADOVANJA NASPROTIJ INTERESOV
PRI OPRAVLJANJU INVESTICIJSKIH STORITEV IN
POSLOV**

Ljubljana, April 2008

Na podlagi 197. in 198. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07; v nadaljevanju: ZTFI) ter v skladu z določbami 29. člena Sklepa o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borzno posredniške družbe (Uradni list RS, št.106/07) je uprava Abanke Vipava d.d. sprejela sledečo:

POLITIKO OBVLADOVANJA NASPROTIJ INTERESOV PRI OPRAVLJANJU INVESTICIJSKIH STORITEV IN POSLOV

Splošne določbe

1. člen

Banka sprejema politiko obvladovanja nasprotij interesov pri opravljanju investicijskih storitev (v nadaljevanju: Politika) z namenom zagotovitve poslovanja banke v skladu z ZTFI in s ciljem vzpostavitve in vzdrževanja učinkovitega sistema obvladovanja in upravljanja z nasprotji interesov, ki lahko nastanejo pri opravljanju investicijskih storitev in poslov ter pomožnih investicijskih storitev ali kombinacije navedenih storitev, opredeljenih v ZTFI in katerih nastop lahko škoduje interesom strank ali potencialnih strank banke.

2. člen

Banka učinkovito **obvladuje oziroma upravlja** z nasprotji interesov z vzpostavitvijo:

- sistema **ugotavljanja nasprotij interesov**, ki zajema kriterije za identifikacijo okoliščin, ki privedejo ali bi lahko privedle do nasprotij interesov kot tudi identifikacijo nasprotij interesov samih,
- sistema **preprečevanja nastanka nasprotij interesov**, ki zajema določitev postopkov in ukrepov za obvladovanje nasprotij interesov,

pri čemer upošteva značilnosti, obseg in zapletenost storitev, ki jih na podlagi ZTFI opravlja banka in ki so namenjene različnim kategorijam strank.

Banka z doslednim uresničevanjem sistema bistveno zmanjšuje tveganje neugodnega vpliva na uresničitev interesov strank ali morebitnih strank banke pri izvajanju investicijskih storitev in poslov s finančnimi instrumenti.

3. člen

Nasprotja interesov pri izvajanju investicijskih storitev in poslov ter pomožnih investicijskih storitev ali kombinacije navedenih storitev, lahko nastajajo zaradi različnih interesov:

- med banko in strankami banke,
- med zadevnimi osebami iz 4. člena te Politike in strankami banke,
- med osebami, ki so z banko povezane z obvladovanjem in strankami banke,
- med strankami banke,
- med banko in delavci banke.

4. člen

Zadevne osebe, kot jih opredeljuje Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borzno posredniške družbe (Uradni list RS, št. 5/2008) so:

- uprava, partner ali enakovredna oseba, poslovodja ali odvisni borzno posredniški zastopnik banke,
- uprava, partner ali enakovredna oseba ali poslovodja odvisnega borzno posredniškega zastopnika banke,
- zaposleni v banki ali pri njenem odvisnem borzno posredniškem zastopniku ter vsaka druga fizična oseba, katere storitve so na voljo banki ali so pod nadzorom banke ali njenega odvisnega borzno posredniškega zastopnika, ki se ukvarja z opravljanjem investicijskih storitev in dejavnosti banke,

- fizična oseba, ki se neposredno ukvarja z izvajanjem storitev za banko ali za njene odvisne borznoposredniške zastopnike na podlagi dogovora o zunanjem izvajanju investicijskih storitev in dejavnosti banke.

Ugotavljanje nasprotij interesov

5. člen

Okoliščine (kriteriji), po katerih banka ugotavlja obstoj nasprotij interesov so predvsem:

- banka ali oseba iz 4. člena te politike bi verjetno ustvarila finančni dobiček ali se izognila finančni izgubi na račun stranke,
- banka ali oseba iz 4. člena te politike ima drugačen interes v zvezi z rezultatom storitve, ki se opravlja za stranko, ali posla, ki se opravi v imenu stranke, kot ga ima stranka,
- banka ali oseba iz 4. člena te politike ima finančno ali drugo spodbudo, da interes druge stranke ali skupine strank postavi pred interes stranke,
- banka ali oseba iz 4. člena te politike opravlja isto dejavnost kakor stranka,
- banka ali oseba iz 4. člena te politike prejme ali bo prejela od osebe, ki ni stranka, spodbudo v zvezi s storitvijo, ki se opravlja za stranko, v obliki denarnih sredstev, blaga ali storitev, ki niso standardna provizija ali odpravnina za navedeno storitev.

6. člen

Pri poslovanju banke lahko nastajajo predvsem naslednji primeri (vrste) nasprotij interesov:

- banka trguje s finančnimi instrumenti ali z izvedenimi finančni instrumenti iz tega vrednostnega papirja, ki je predmet transakcije, v svojem imenu in za svoj račun, ter v svojem imenu in za tuj račun. Pri tem lahko trguje neposredno s stranko ali preko posrednika,
- banka je investicijski svetovalec ter opravlja storitve prevzema ali združitve družbi, katere vrednostni papirji so predmet transakcije,
- konflikt med interesi dveh ali več strank in ravnanje banke v korist vseh strank: banka povezuje strankino transakcijo z nasprotno stranjo, ki je tudi stranka banke,
- banka kupi/proda finančni instrument za stranko in ga takoj proda/kupi drugi stranki banke,
- banka drži pozicijo finančnega instrumenta za stranko,
- banka opravlja storitev izdaje finančnih instrumentov, ki so predmet transakcije, z obveznostjo odkupa ali brez, ali sodeluje pri izdaji finančnih ali izvedenih finančnih instrumentov,
- banka je lahko vzdrževalec likvidnosti in trguje za lasten račun s finančnim instrumentom, ki ga je izdala stranka,
- banka je povezana oseba izdajatelja finančnega instrumenta, ki je predmet transakcije,
- banka nudi isti osebi storitev investicijskega svetovanja in finančnih analiz ter storitev podjetniških financ ali drugih korporacijskih aktivnosti,
- banka omogoča stranki, katere finančni instrumenti so predmet transakcije, storitve tveganega kapitala,
- banka sklene posel s stranko po ceni, ki je nižja/višja od tržne cene, z namenom izogniti se izgubi, ki bi nastala na račun sprejete pozicije ob sklenitvi posla,
- zapiranje obstoječe lastne pozicije banke s poslom, ki ga banka sklene s stranko na način, da stranki sugerira ceno, ki je glede na tržno ceno očitno neprimerna,
- banka izkorišča notranje informacije za sklepanje poslov s finančnimi instrumenti za svoj račun,
- delavci banke izkoriščajo notranje informacije za sklepanje poslov s finančnimi instrumenti za svoj račun.

Preprečevanje nastanka nasprotij interesov

7. člen

Nasprotja interesov pri opravljanju storitev ali poslov banka preprečuje predvsem z naslednjimi postopki in ukrepi:

- funkcionalna, organizacijska in prostorska ločitev posameznih poslovnih enot v sektorju investicijskega bančništva,

- funkcionalna, organizacijska in prostorska ločitev posameznih sektorjev v okviru področja finančnih trgov,
- funkcionalna, organizacijska in prostorska ločitev posameznih poslovnih področij v okviru področja finančnih trgov od zalednih služb,
- funkcionalna, organizacijska in prostorska ločitev področja finančnih trgov od ostalih poslovnih področij oziroma organizacijskih enot banke,
- ločitev informacijskega sistema poslovnega področja finančnih trgov od ostalih poslovnih področij oziroma organizacijskih enot banke ter omejitev dostopa,
- notranji nadzor nad vsemi osebami iz 4. člena te politike in nad vsemi organizacijskimi enotami, med katerimi ali zaradi katerih bi lahko prihajalo do nasprotja interesov ter preprečevanje neprimerne vpliva med temi organizacijskimi enotami,
- dosledni nadzor nad dostopom in pretokom zaupnih informacij, ter zagotavljanje zaupnosti in tajnosti pri opravljanju investicijskih storitev, zbiranju podatkov, pridobivanju informacij in hranjenju teh informacij in podatkov,
- preprečevanje osebnih koristi oseb iz 4. člena te politike in njihovih povezanih oseb na račun strank banke,
- poročanje oseb iz 4. člena te politike in njihovih povezanih oseb o osebnih transakcijah,
- opredelitev vsebine in obsega dela oseb iz 4. člena te politike z aktom o sistemizaciji delovnih mest in pogodbo o zaposlitvi, ki preprečuje hkratno ali zaporedno ukvarjanje z drugimi storitvami ali dejavnostmi, ki bi lahko škodovalo ustreznemu obvladovanju nasprotij interesov,
- vzpostavitev plačnega sistema oziroma sistema nagrajevanja oseb iz 4. člena te politike,
- opredelitev delovnih postopkov, ki onemogočajo samovoljno izvrševanje storitev oziroma izvrševanje storitev na neopredeljen način, ki bi ga želel kdorkoli uveljaviti,
- vodenje evidenc osebnih transakcij oseb iz 4. člena te politike in njihovih povezanih oseb,
- izrecna zaveza oseb iz 4. člena te politike ravnati izključno v korist strank, ter upoštevati pravilo prednosti naročila stranke pred naročili oseb iz 4. člena te politike in njihovimi povezanimi osebami pri poslih z istim finančnim instrumentom.

8. člen

Banka lahko pripravlja ali ureja pripravo investicijskih raziskav, ki bodo namenjena poznejši objavi oziroma bodo posredovane strankam banke ali javnosti.

Investicijska raziskava je naložbeno priporočilo, kot ga opredeljuje 378. čl. ZTFI in ki:

- je označeno ali opisano kot investicijska raziskava ali drugače predstavljeno kot neodvisna in objektivna razlaga opisane teme,
- ne predstavlja storitve investicijskega svetovanja v skladu s 5. točko prvega odstavka 8. člena ZTFI.

Naložbeno priporočilo je raziskava ali druga informacija:

- ki izrecno ali predpostavljeno priporoča ali predlaga naložbeno strategijo glede enega ali več finančnih instrumentov enega ali več izdajateljev, vključno z mnenjem o sedanji ali prihodnji vrednosti ali ceni teh finančnih instrumentov, in
- ki je namenjena distribucijskim kanalom ali javnosti.

Naložbeno priporočilo, ki ne izpolnjuje pogojev, da bi se štelo za investicijsko raziskavo, mora biti jasno označeno kot tržno sporočilo iz drugega odstavka 212. člena ZTFI in mora vsebovati navedbo, da ne izpolnjuje pogojev, ki veljajo v zvezi z investicijsko raziskavo.

9. člen

Pri izvajanju investicijskih raziskav banka dosledno upošteva določila te politike o sistemu ugotavljanja in sistemu preprečevanja nasprotij interesov v zvezi z osebami, ki pripravljajo ali sodelujejo pri pripravi investicijskih raziskav in osebami iz 4. člena te politike, katerih pristojnosti ali poslovni interesi bi lahko bili v nasprotju z interesi oseb, katerim se pošilja investicijska raziskava.

Poleg ukrepov za preprečevanje nasprotij interesov iz 7. člena te politike, mora banka v postopku investicijskih raziskav izvajati še dodatne ukrepe v skladu z veljavnimi predpisi:

- finančni analitiki in osebe iz 4. člena te Politike ne smejo opravljati **osebnih transakcij** ali **trgovanja v imenu katere koli druge stranke** (vključno z banko) s finančnimi instrumenti, na katere se nanašajo investicijske raziskave (razen kot vzdrževalci trga, ki poslujejo v dobri veri in med običajnim potekom vzdrževanja trga ali pri izvajanju nespodbujenih naročil strank), ali s katerimi koli povezanimi finančnimi instrumenti, če investicijska raziskava ni javno objavljena ali na voljo strankam ali ni bilo moč iz dostopnih informacij sklepati o zaključkih raziskave,
- finančni analitiki in osebe iz 4. člena te Politike ne smejo opravljati **osebnih transakcij** s finančnimi instrumenti, na katere se nanašajo investicijske raziskave, ali s katerimi koli povezanimi finančnimi instrumenti, ki bi bile v nasprotju s tekočimi priporočili, razen v izjemnih okoliščinah in na podlagi predhodne odobritve osebe, ki je v banki odgovorna za izvajanje funkcije spremljanja skladnosti poslovanja banke s predpisi,
- banka, finančni analitiki in osebe iz 4. člena te Politike ne smejo sprejemati spodbud od oseb, ki imajo bistvene interese v zadevi, ki je predmet investicijske raziskave,
- banka, finančni analitiki in osebe iz 4. člena te Politike ne smejo obljubiti izdajateljem finančnih instrumentov prednostnega izdelovanja investicijskih raziskav,
- izdajatelji finančnih instrumentov, osebe iz 4. člena te Politike, razen finančnih analitikov, ne smejo imeti pravice pregledovati osnutek investicijske raziskave za namen preverjanja natančnosti dejanskih izjav, navedenih v raziskavi, ali za kateri koli drugi namen, razen preverjanja skladnosti s pravnimi obveznostmi banke, če osnutek investicijske raziskave vsebuje priporočilo ciljne cene.

10. člen

V postopku investicijskih raziskav se ukrepi za preprečevanje nasprotij interesov, navedeni v 7. in 8. členu te politike, ne izvajajo, če:

- finančni analitik, ki pripravlja investicijsko raziskavo, ni član investicijske skupine, kateri pripada banka,
- banka bistveno ne spremeni priporočil v okviru investicijske raziskave,
- banka ne predstavi investicijske raziskave kot raziskave, ki jo je pripravila sama,
- banka preveri, ali se za osebo, ki je pripravila investicijsko raziskavo, uporabljajo postopki ali ukrepi, navedeni v 7. in 8. členu te Politike.

Razkritja strankam v zvezi z nasprotji interesov

11. člen

Če ukrepi, opredeljeni v tej Politiki, po oceni banke, ne zagotavljajo preprečitve neugodnega vpliva nasprotja interesov na uresničitev interesov posamezne stranke, mora banka stranki na razumljiv način razkriti splošne značilnosti in vire nasprotij interesov, preden začne zanjo opravljati investicijske ali pomožne investicijske storitve.

Banka posreduje stranki to razkritje pisno, na papirju, razen če stranka sama izrecno zahteva, da želi prejeti tako razkritje na drugem trajnem nosilcu podatkov.

12. člen

Osebe, ki izdelujejo ali razširjajo naložbena priporočila, morajo z ustrežno skrbnostjo zagotoviti, da so informacije v naložbenem poročilu predstavljene pošteno in da so v naložbenem priporočilu razkriti njihovi interesi ali navedena nasprotja interesov glede finančnih instrumentov, na katere se naložbeno priporočilo nanaša.

13. člen

Banka oziroma druge fizične osebe, ki delajo za banko v okviru pogodbe o zaposlitvi ali kako drugače in so sodelovali pri izdelavi, posredovanju in razširjanju naložbenega priporočila (»zadevne osebe« kot jih opredeljuje Sklep o posebnih pravilih za obveščanje o notranjih informacijah in naložbenih priporočilih, Uradni list RS št. 106/2007), morajo razkriti vsa razmerja in okoliščine, za katere se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo vplivale na objektivnost priporočila, in sicer tako, da razkrijejo:

- svoje pomembnejše finančne interese v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti, ki so predmet priporočila,
- nasprotje interesov v zvezi s finančnimi instrumenti, ki so predmet priporočila,

- bistveno nasprotje interesov v zvezi z izdajateljem, na katerega se priporočilo nanaša.

14. člen

Banka mora v naložbenem priporočilu razkriti naslednje informacije:

- vse interese ali nasprotja interesov banke ali z njo povezanih pravnih oseb, ki so dostopni osebam, ki so sodelovale pri izdelavi priporočila, ali za katere se lahko utemeljeno pričakuje, da so tem osebam dostopni,
- vse interese ali nasprotja interesov banke ali z njo povezanih pravnih oseb, ki so znani osebam, ki pri izdelavi priporočila sicer niso sodelovale, so pa pred razširjanjem priporočila strankam ali javnosti imele ali bi po pričakovanju lahko imele dostop do priporočila.

15. člen

Zadevne osebe morajo v posameznem priporočilu jasno in vidno razkriti tudi naslednje informacije o svojih interesih in nasprotjih interesov:

- pomembnejše udeležbe med zadevno osebo ali z njo povezano pravno osebo na eni strani in izdajateljem na drugi, pri čemer se za pomembnejšo udeležbo se štejejo primeri, navedeni v Sklepu o posebnih pravilih za obveščanje o notranjih informacijah in naložbenih priporočilih,
- druge pomembnejše finančne interese, ki jih ima zadevna oseba ali z njo povezana pravna oseba v zvezi z izdajateljem,
- izjavo, kadar je zadevna oseba ali z njo povezana pravna oseba vzdrževalec trga finančnih instrumentov izdajatelja,
- izjavo, kadar je zadevna oseba ali z njo povezana pravna oseba v preteklih 12 mesecih vodila javno ponudbo finančnih instrumentov izdajatelja ali sodelovala pri njeni izvedbi,
- izjavo, kadar je zadevna oseba ali z njo povezana pravna oseba z izdajateljem sklenila drug dogovor, ki se nanaša na opravljanje storitev v zvezi s finančnimi instrumenti, pod pogojem, da to ne pomeni razkritja zaupnih informacij, in pod pogojem, da je bil dogovor veljaven v preteklih 12 mesecih ali je bilo v istem obdobju na njegovi podlagi opravljeno izplačilo za storitev oziroma kakršna koli provizija ali bila dana obljuba, da bo takšno izplačilo opravljeno,
- izjavo, kadar je zadevna oseba ali z njo povezana pravna oseba z izdajateljem sklenila dogovor oziroma pogodbo o izdelavi priporočila.

Zadevne osebe morajo razkriti tudi dejanske, organizacijske in druge ukrepe znotraj banke z namenom preprečevanja nasprotij interesov ali izogibanja nasprotjem interesov v zvezi s priporočili, vključno z informacijskimi pregradami.

16. člen

Fizične ali pravne osebe, ki delajo za banko v okviru pogodbe o zaposlitvi ali kako drugače in ki so sodelovale pri izdelavi priporočila, morajo razkriti dejstvo, ali je njihovo plačilo vezano na posle v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih opravlja banka ali z njima povezana pravna oseba.

Če te fizične osebe prejmejo ali pridobijo deleže v izdajatelju pred javno ponudbo takih deležev, morajo razkriti tudi ceno, po kateri so bili deleži pridobljeni, in datum pridobitve.

17. člen

Banka četrtno razkrije delež vseh priporočil, ki se glasijo »kupi«, »drži«, »prodaj« ali podobno, ter delež izdajateljev, ki ustrezajo vsaki od teh kategorij, za katere je banka v preteklih 12 mesecih opravljala storitve v zvezi s finančnimi instrumenti.

18. člen

Naložbeno priporočilo samo mora vsebovati razkritja, določena v predhodnih členih, razen če je dolžina tega razkritja nesorazmerna v primerjavi z dolžino razposlanega priporočila. V tem primeru zadostuje, da je v priporočilu jasno in vidno navedeno mesto, kjer je tako razkritje javnosti dostopno neposredno in enostavno, kot je na primer neposredna spletna povezava do razkritja na ustrezni uradni spletni strani banke.

Vodenje evidence

19. člen

Banka vodi evidenco vseh storitev in dejavnosti, ki jih izvaja sama ali druga oseba v njenem imenu, pri katerih je nastalo, ali bi, v primeru dalj časa trajajoče storitve ali dejavnosti, lahko nastalo nasprotje interesov z bistvenim tveganjem povzročitve škode interesom ene ali več strank.

Končne določbe

20. člen

Banka z internimi akti natančneje uredi organizacijo poslovanja, postopke dela in ravnanja banke oziroma zaposlenih tako, da je omogočeno učinkovito omejevanje tveganj, ki izhajajo iz nasprotij interesov.

21. člen

Politika stopi v veljavo z dnem sprejema in se uporablja od 23.04.2008 dalje.

Politika je objavljena na spletnih straneh banke.

V Ljubljani, 22.04.2008

Abanka Vipava d.d.
mag. Aleš Zajdela
predsednik uprave

Gregor Hudobivnik
član uprave